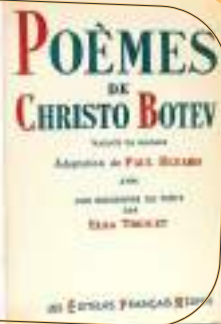

**7 СОНЕТНИ
ОРГАНИЧНИ
РИМИ
У БОТЕВ
С ЕЛЮАР
ДО
НОБЕЛОВА
НАГРАДА**

Поетичната кратка форма сонет, която се характеризира със 7 точни рими и ритъм в 14 стиха, съществува почти 10 века благодарение на постигането на изключителен резултат - най-силен резонанс (възприемане, трептене) у читателя и слушателя в сравнение с другите поетични форми. Коренът на наименованието „сонет“ е родствен с италианското „sonetto“ - кратка песен.

Оригинална новост е идеята, че сонетът е органичен - тоест свързан и обусловен от възможностите за резонанс на човека. Римите в сонета са точно 7, защото човекът вековно се е самоопознал, че резонира (възприема, трепти) чрез точно 7-те части на тялото си: два крака, две ръце, торс, шия и глава; и това е свързано с точно 7-те информационни канала на главата: очи, уши, ноздри и уста. Поетичната душа може да попадне във вихъра на собствен вътрешен резонанс от само 7-те сонетни рими и да създаде несъзнателно „органичен сонет“.

Важният „резонанс“ е способността на едно тяло да трепти под влиянието на трептенята на друг обект, дори от мисловна дейност или предадени чрез текстов или нотен запис, а не чрез звук. Не е изненадващо, че нотите за означаване на музикалните тонове, както и сонетните рими, са точно 7, поради органичния резонанс в хармония на човека чрез 7-те части на тялото и 7-те информационни канала на главата.

**Гледайте Видео-Канал
БИВАЛИЦА**

**Светлозар Игов
за „Николай Райнов - 130 г.“**

Красивото остаряло господстващо „магическо“ определение на сонета намираме в „Западно-европейска литература“ (изд. Хермес, 2000) от Клео Протохристова: „Смята се за неоспоримо, че схемата на сонета - 14 стиха, разпределени в катрени и терцети по хармонично балансиран начин, който съдържа пропорции, близки до „златното сечение“ - гарантира съвършено структуриран текст, в който компактно да се изрази някаква мисъл, образ или настроение. Самият брой на стиховете се мисли като магически, тъй като се образува от удвоено-средно аритметично на осемстишието и секстетата, т.е. седмицата, считана за свещено число, тъй като е получено от сбора на 3 (числото на Светлата троица) и 4 (числото на феноменалния свят).“

Силно доказателство, че човешкият резонанс има важно място в поетичната душа, е откриването на органична сонетна творба в поезията на Ботев зад начупени наполовина стихове със 7 рими в „Защо не съм?..“. Творбата може да бъде преформатирана като органичен сонет чрез сливане на всеки два стиха в един римуван стих:

Защо не съм и аз поет,/ поет като Пишурката?
Ех, че ода бих направил/ на баба си на хурката!
Защо не съм и аз поет,/ като Сапунова трети!
Че запял бих, че възпял бих/ на владиката конете!

Но защо не съм Владикин,/ да напиша чудна драма -
за жабите, за мишките/ и боят им с цар Радана?
Защо не съм и Войников,/ плодovit, прочут списател,
да съставя и молитви/ на нашия цар създател?

Защо не съм и Пърличев,/ да превода Илиада;
но с такъв превод, за който/ и лобуд да ми се пада?
Но защо не съм Славейков,/ да заплача, да запея:
„Не пей ми се, не смей ми се,/ от днес вече ще да бляя?“

Но защо не съм и Вазов,/ „вратата“ си да възпяе:
че ще стане вълк овцата,/ а певците като нея!?

Преди две години, когато се появи ново фототипно издание на известната антология „Македония в песни“ от 1941 г., беше намерено, че младият, неизвестен тогава поет Вапцаров, е включен в антологията поради това, че съставителят Лъчезар Станчев е усетил в творбата „Песен“ 7 сонетни рими, също скрити зад начупени стихове, както у Ботев. Заради тази творба Вапцаров получава това първо признание като поет. Вижте „Песен“ в сонетна подредба:

Над горите,/ над Пирина/ вятър вие.
Ние тръгнахме/ седмина/ да се бием:
и зад нас/ остана надалече/ и Пирин,
и звездната му вечер.

С зверове/ се криехме в шумата
и така преминахме/ от татък.
И познахме/ сякаш по тревите
на бащите/ кървите измити.

И познахме/ сякаш по листата
майките ни где лежат в земята.
И познахме/ по пръста ръждива,
първата ни обич/ где почива.

Тръгнахме седмина/ да се бием.
Само трима/ върнахме се ние.

НИКОЛА ВОЙКОВЪТ
ЛЪСЕНЪ
Над горите
над Пирин
вятър вие.
Ние тръгнахме
седмина
да се бием:
и зад нас
остана надалече
и Пирин,
и звездната
му вечер.
С зверове
се криехме
в шумата
и така преминахме
от татък.
И познахме
сякаш по тревите
на бащите
кървите
измити.
И познахме
сякаш по листата
майките
ни где лежат
в земята.
И познахме
по пръста
ръждива
първата
наше обич
где почива.
Тръгнахме
седмина
да се бием.
Само трима
върнахме
се ние.

Оригинално

В Париж преди Войната, Лъчезар, високо образован от спечелен конкурс за специализация по френска литература в Сорбоната, е единственият български поет, който се осмелява да разговаря с лидера на сюрреализма Елюар и да се запознае с приятеля му Пикасо, като илюстратор на стихове и дори на портрет в нова стихосбирка.

**Графичен
портрет
на Пол Елюар
от приятеля
Пикасо.**

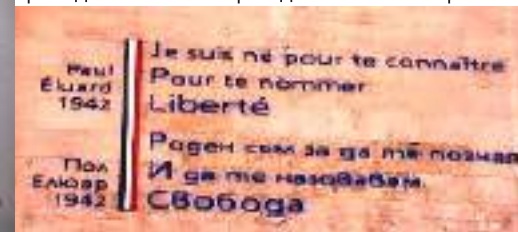

В 1950-та година благодарение на успеха на Лъчезар да посрещне Елюар в София с голяма приветствена статия в най-тиражния вестник и заедно с колеги да убеди Елюар, че е ценно да се преведе българската икона в поезията Ботев.

Канал „Бивалица“ www.slance.eu

липсата на перспектива прави трудно да се определят най-големите фигури; все пак можем да включим поетите Аполинер, Елюар, Арагон, Шар и Превър, романистите Пруст, Жид, Селин, Сартр...“
Неслучайно в София, от името на Франция, Елюар е единственият поет, който е представен с послание към българите от фасадата на „Театър зад канала“ в София:

**„Роден съм за да те позная
И да те назовавам
Свобода“**

Намираме органичен сонет от Пол Елюар. в книгата „Столица на болката“, 1926 г.:

Poèmes

Le cœur sur l'arbre vous n'aviez qu'à le cueillir,
Sourire et rire, rire et douceur d'outré-sens.
Vaincu, vainqueur et lumineux, pur comme un ange,
Haut vers le ciel, avec les arbres.

Au loin, geint une belle qui voudrait lutter
Et qui ne peut, couchée au pied de la colline.
Et que le ciel soit misérable ou transparent
On ne peut la voir sans l'aimer.

Les jours comme des doigts repliant leurs phalanges.
Les fleurs sont desséchées, les graines sont perdues,
La canicule attend les grandes gelées blanches.
À l'œil du pauvre mort. Peindre des porcelaines,

Une musique, bras blancs tout nus.
Les vents et les oiseaux s'unissent — le ciel change

Paul Eluard, Capitale de la douleur, 1926

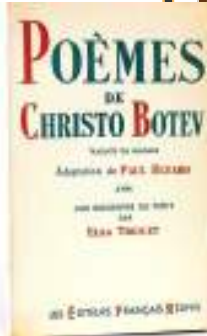
Изследователката на сюрреализма Сесил Боазбийо вижда у Елюар „катабазис“:

„Тематичните и символични нишки придават съгласуваност на този наглед несвързан сонет, като същевременно създават интертекстуални връзки между това стихотворение и историята на лирическата поезия, от Средновековието до сюрреализма, оттук и множественото число на заглавието: колаж, пачуърк... Елюар, подобно на Орфей, след като осъществява един вид „катабазис“, се завръща от ада, ад на осъдената на безплодно преповтаряне поезия, за да постигне нещо по-добро, обогатено с приносите на сюрреализма, които вдъхват нов живот на любовната лирика...“

Елюар под влиянието на българската земя и хора, когато гостува в България, написва сонетната творба „Победителите“, с епиграф - цитат от Васил Левски:

7 СОНЕТНИ ОРГАНИЧНИ РИМИ
У БОТЕВ С ЕЛЮАР ДО
НОБЕЛОВА НАГРАДА

продължение

LES VAINQUEURS
Si je perds, je ne perds que moi-même ; si je gagne, tout le peuple gagne.
 Vassil Levski.

L'aube nue et crue me pénètre
 Dans le jardin du poète
 Des fleurs dorent la fenêtre
 Des bonnes gens qui s'éveillent

Ici l'on sait être un homme
 Ici l'on est sans reproche
 Ici l'on sait être jeune
 Espérer c'est être fort

Près des usines les enfants
 Maintenant chantent de santé
 Il n'y a plus un seul mendiant
 Le peuple croit comme un seul arbre

Sécurité cœur prêt à battre
 Au flanc de l'humanité.

Karlovo-Sofia, avril 1950.

ПОБЕДИТЕЛИТЕ <https://revcultbg.blogspot.com/2018/12/blog-post.html>

„Ако загубя, губя само мене си,
 ако печеля, печеля за цял народ.“
 Васил Левски

Боса и червена вмъква се зората
 в росната градина на поета
 позлатява бистрия прозорец
 на добрите хора дето се събуждат

Тука знаят как да бъдат хора
 тука са безукорни и мили
 тука знаят още да са млади
 от надеждата да черпят сили

Близо до заводите децата
 пеят днес от крепко здраве
 Тука няма да съгледаш просяк
 Като дъб народа се изправя

Сигурност сърце готово да тупти
 с най-човешките мечти.

Карлово - София, април 1950.
 Превел Александър Муратов

Съществува въпросът: Защо Ботев и Вапцаров не са написали много сонети? Отговорът е ясен: революционерите са убедени, че сонетът с неговите усложнени правила и украси е буржоазно изкуство, привилегия за богатите в обществото.

Уважаеми поети, винаги революционери, издигнете тривековния европейски тласък от Ботев, озарен с превод от Елюар, чрез поезия в точни 7 сонетни рими и ритъм, за да се окрилите от безкрайния органичен сонетен резонанс на читатели, слушатели и певци!

Вл. Л. Станчев

Представено в 7-ми конкурс Награда „СОНЕТ - ПЕСЕН ВЪРШЕЦ - 2024“ на 31 юли.

Отпечатано със съкращения под заглавие „Увенчаващият сонет“ във в. „Словото днес“, бр. 35, ноември 2024 г.

Лъчезар Станчев,
Евтим Евтимов и
Недялко Йорданов

На сръбски език Сонети
от ПОЕТИ на песни в "Летопис
Матице српске", књига 513,
свеска 4, април 2024. в 'MATI-
CASRPSKA.ORG.RS RS www.mati-
casrps www.maticasrpska.org.rs'
Препевао с бугарског Марко Николић

КАПКА Из Безшумни дни, 1930
 На Атанас Далчев

От синята небесна тишина
 порониха се чисти едри капки,
 затупаха в праха, по мойта шапка
 и на ръката ми се спря една.

Тя е дошла от толкова високо,
 та нейното око е още чисто.
 Защо смени лазурите дълбоки
 със тоя прах ти, бисерно мънисто?

Дали помисли, че и тука има
 лазури, вечност в погледа под шапката?
 Ако е тъй, напразно си дошла,

че те са тука тъй непостижими.
 Докосвам с устни и изпивам капката,
 частица от небесната душа.

Канал „Бивалица“ www.slance.eu

ТРИ БУГАРСКА ПЕСНИКА

ОСМЕХ / УСМИВКАТА

ЛУЧЕЗАР СТАНЧЕВ

КАП / КАПНА

Атанас Далчев

Из тинкал небесног плаветнича
 појавише се чисте једре капи,
 паопи на земљу, по мојој капи
 и једна зми је на руку стала.

Она је дошла с толиких висина,
 та њено око је још чисто врло,
 што си менила лазурне дубине
 том безлуковитном ти, бисерна перло?

И овде има, да ли тако мислиш,
 лазури, вечност под капком у погледу?
 Залуд си дошла, ако је тако,

они су овде тако недостижни.
 Докосијеш усне и испијам кап ту,
 део малених душе небеске.

НЕДЈАЛКО ЈОРДАНОВ

16 ПЛУС 16

По којн пут ан су обласи оном проишли
 момак један и једна девојка,
 обома нзи је во шеснаест година,
 што значи заједно је тридесет и две.

Колко невоја пре нас, то не зна нико,
 он је прибудио у човеку лудило,
 али у складној ноћи, чини ми се,
 полуван мајини рожо га је.

Осмех — за двоје складик опрезан правец има
 ка врховица и звездопалица.
 Осмех — континент локни својим
 луце отаја, пошека о човеком отаја.

И ланце он на тасици уснама цвета,
 када се осмехени — ти си зела.
 Не може бити да без осмеха дома има,
 без њога не у свету ападатн вечна зима.

ЕВТИМ ЕВТИМОВ

„И АКО ДА ТИ НЕ ПОСТОЈИШ ВИДИМ“

И ако да ти не постојаш видим,
 сутра те могу опет отворити
 од болн, мучен у ноћима дугим.
 И сам воше знаеш небу бити.

И опет имају радост и сусрет,
 отворено небо, пшине, море...
 Човек у овом цетне анзи анзи
 и треба опет због немет да уреф

ТИ, МОЈА ЛУБАВИ

Средна заплата
 към юни 2024 г.

1251 евро (Гърция) 1163 евро (България)

Догодина ще надминем Гърция

Брутният вътрешен продукт е най-важният индикатор за качеството на управлението на държавата. БГ е вече богата държава чрез 4-години харвардски бюджетни идеи.